SUHDANNE

Ennuste

SYKSY 2026

s. 9
Vahvemman kasvun kausi?

ETLA

7 "Finanssipoliittinen valta on liian hajautettua"

27 Julkinen talous edelleen tiukalla

31 Työmarkkinat vilkastuvat ensi vuonna

SUHDANNE

Suhdanne Ennuste Syksy 2026

Julkistamispäivä: 17.9.2026.

Kaikki Etlan vapaasti ladattavat ennusteet löytyvät säännöllisesti päivitettäviltä suhdanne.fi-sivuilta tai osoitteesta www.etla.fi/ennusteet. Suhdanne.fi-sivustolta löytyvät myös kaikki Suhdanteen taulukot ja kuviot erikseen ladattavaksi.

ISSN: 2736-8939.

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA
Arkadiankatu 23 B, 00100 Helsinki
www.etla.fi

Sisällys

Talouspolitiikka

Talouspolitiikka synnyttää vihollisia 4

Suhdanteen yhteenveto **8**

Kansainvälinen suhdannekehitys 13
Ulkomaankauppa 17
Investoinnit 21
Yksityinen kulutus 23
Julkinen talous 26
Työllisyys 30
Hinnat ja kustannukset 33

Ennusteryhmä **37**

Talouspolitiikka synnyttää vihollisia

Aki Kangasharju, Toimitusjohtaja, Etla

Jenni Pääkkönen, Pääekonomisti, Etla

Ei ole ihme, jos talouspolitiikan linja tuntuu aina jonkun mielestä väärältä. Suomen pitäisi pystyä nopeuttamaan talouskasvua samalla, kun julkista alijäämää pienennetään – ja paljon. Alijäämän pienentämiseksi solmitun velkajarrusopimuksen yksityiskohdat estävät kuitenkin koko keinovalikoiman hyödyntämisen. Läheskään kaikki alijäämään vaikuttavat tekijät eivät edes ole yksissä käsissä.

Suomen bruttokansantuote on ollut kasvussa vuoden 2024 alusta alkaen. Kasvu jatkui myös vuonna 2025, vaikka monet varoittivat, että hallituksen tekemä 3 miljardin julkisen talouden sopeutus kääntäisi Suomen taantumaan.

Tänä vuonna ei ehkä päästä yli kahden prosentin, mutta ennustamamme talouskasvu on silti voimakasta suhteessa totuttuun.

Julkisen talouden ongelma

Suomen varsinainen haaste on pitää talouskasvua yllä pitkällä aikavälillä ja vähintään kahden prosentin vauhdissa. Se onnistuu vain, jos pystymme nostamaan yksityisen sektorin tuottavuuskasvua pysyvästi.

Pelkästään yksityisen sektorin kasvu ei kuitenkaan ratkaise julkisen talouden ongelmia. Yksityisen sektorin kasvu nostaa palkkatasoa, mikä välittyy myös julkisen sektorin ansioihin. Korkeammat ansiot yhdistettynä heikon tuottavuuden julkisiin palveluihin pitää yllä julkista alijäämää. Siksi julkista sektoria on pienennettävä ja uudistettava radikaalisti.

Näillä näkymin julkisyhteisöjen alijäämä nousee ensi vuonna yli neljän prosentin, josta se laskee 3,7 prosenttiin vuonna 2028. Matka EU-sääntöjen edellyttämän 3 prosentin alijäämän alle on pitkä, eikä sinne päästä ilman uusia sopeutustoimia tai verotulojen ennustettua merkittävästi nopeampaa kasvua.

Kunnianhimoiset fipo-säännöt

Finanssipolitiikan sääntöjen näkökulmasta tilanne on vaikea. Olemme EU:n tarkkailuluokalla niin kauan kun alijäämä on kriteerin väärällä puolella. Suomi saa jatkoaikaa alijäämän sulatteluun vain, jos pysyy niin kutsutulla korjaavalla nettomenopolulla.

Riski sille, että Suomi poikkeaa polulta jo ensi vuonna, on todellinen. Niin ohut oli marginaali valtiovarainministeriön kevään 2026 laskelmissa.

Helmikuussa 2026 finanssipoliittinen parlamentaarinen työryhmä (nk. velkajarrutyöryhmä) sopi tavoitteesta, jonka mukaan vuonna 2031 valtion- ja paikallishallinnon yhteenlaskettu alijäämä olisi 2,0–2,5 prosenttia suhteessa bkt:hen. Tällöin julkisen talouden alijäämä olisi noin 0,8–1,4 prosenttia suhteessa bkt:hen. Tavoite on todella kova.

Ennusteemme mukaan valtion- ja paikallishallinnon alijäämä on viisi prosenttia suhteessa bkt:hen vuonna 2028. Ennusteemme ei yllä vuoteen 2031, mutta jo näillä tiedoilla tavoitteen haarukkaa voi pitää vaikeana saavuttaa pelkästään sopeutustoimin.

Velkasuhde jatkaa kasvuaan ennustejaksolla ja ylittää tänä vuonna 90 prosenttia. Velkasuhteen kasvu jatkossa hidastuu, mutta ei tällä tietoa pysähdy.

Velkasuhteen kasvun pysäyttämiseen tarvittaisiin sekä voimakkaampaa sopeutusta, julkisen sektorin tehtävien vähentämistä että merkittävästi nopeampaa kasvua.

Uudistusten vaade

Merkittävästi nopeampi talouskasvu edellyttää merkittäviä uudistuksia. Moni tärkeä uudistus kuitenkin maksaa lyhyellä aikavälillä. Pidemmällä aikavälillä ongelmaa ei ole, koska onnistuessaan kasvutoimet auttavat alijäämän purkamisessa.

Parlamentaarisen sopimuksen yksityiskohdat tekevät jo valmiiksi kovasta tavoitteesta entistä kovemman, sillä tulevalla hallituskaudella sopeutus on tehtävä pääasiassa suorilla menoleikkauksilla ja veronkiristyksillä. Uudistusten talouskasvua nopeuttavia (dynaamisia) vaikutuksia ei voi laskea mukaan sopeutusten vaikutuksiin.

Suoraa sopeutusta painotetaan myös siksi, koska uudistusten dynaamiset vaikutukset syntyvät vasta vuosien päästä. Vaikutusten laskeminen yhden hallituskauden ansioksi on ymmärrettävästi vaikeaa, koska niissä jouduttaisiin nojaamaan epävarmoihin etukäteisarvoihin.

Aiemmasta käytännöstä poiketen suuria julkisia investointeja ei voi myöskään enää ensi vaalikaudella rahoittaa myymällä valtion omaisuutta. Niille on löydettävä muu rahoitustapa esimerkiksi EU:n tulevasta monivuotisesta rahoituskehyksestä.

Velkajarrusopimuksen näkökulmasta dynaamisia vaikutuksia tuovia uudistuksia tehdään lähinnä siitä syystä, että Suomi voi hakea EU:lta seitsemän vuoden mittaista julkisen talouden sopeutuskautta neljän vuoden sijaan. Tällöin sopeutustarve on 8(-11) mil-

jardia euroa vuoteen 2031 mennessä (VM:n kevään 2026 laskelmien mukaan). Jos sopeutuskautta ei saada pidennettyä, on ensi vaalikauden sopeutusurakka yhteensä 14 miljardia euroa.

Pidennyskauden perusteluna käytettävien uudistusten tulee vastata eurooppalaisessa ohjausjaksossa kuvattuihin maakohtaisiin uudistustarpeisiin. Suomen täytyy kuitenkin tehdä uudistuksia monipuolisemmin kuin sopeutuskauden pidentäminen meiltä edellyttää. Muuten talouskasvu ei pysy riittävän nopeana ja jäämme vanhojen rakenteidemme vangiksi. Suomen tulee tehdä uudistuksia omista lähtökohdistaan, ei sääntöjen takia.

Mahdottomuuskolmio

Uudistusten tarve ajaa Suomen mahdottomuuskolmioon, jossa (i) poliittisen suosion, (ii) rakenteellisen uudistumisen ja (iii) julkisen talouden kestävyyden yhtäaikainen turvaaminen lähivuosina on ”mission impossible”.

Velkarahoitteiset uudistukset, kuten mittavat investoinnit tai veronalennukset, vaarantavat valtiontalouden lyhyellä aikavälillä, kun taas leikkauksiin nojaavat kasvutoimet, kuten monet työmarkkinatoimet, luovat lyhyellä aikavälillä voittajia ja häviäjiä ja kohtaavat siksi ankaraa poliittista vastustusta.

Jos politiikan katse pysyy koko ajan sopeutuksessa, riittäviin kasvutoimiin ei jää rahkeita.

Trilemman yhden kulman löysentäminen tarjoaisi mahdollisuuden painottaa muita kulmia. Olennaista on kuitenkin se, että löysentämisen kautta syntyvä liikkumavara ei käänny hyväksyttävyyden populistiseksi tavoitteluksi. Jos velkajarrusta voitaisiin joustaa, liikkumavara olisi käytettävä kokonaisvaltaisesti talouskasvun nopeuttamiseen eikä mihinkään muuhun.

Jos tähän ei voida luottaa, uudistukset on jätettävä vähemmälle ja keskityttävä sopeuttamiseen.

Lisää johdonmukaisuutta

Talouspolitiikan ongelmia lisää tavoitteiden kovuuden ja velkajarrusopimuksen yksityiskohtien ohella myös hajautettu päätöksenteko. Esimerkiksi Työllisyysrahasto esittää työttömyysvakuutusmaksujen alentamista ensi vuodelle, vaikka julkisyhteisöjen alijäämä on suuri ja poikkeama nettomenopolulta mahdollinen.

Mahdottomuuskolmio

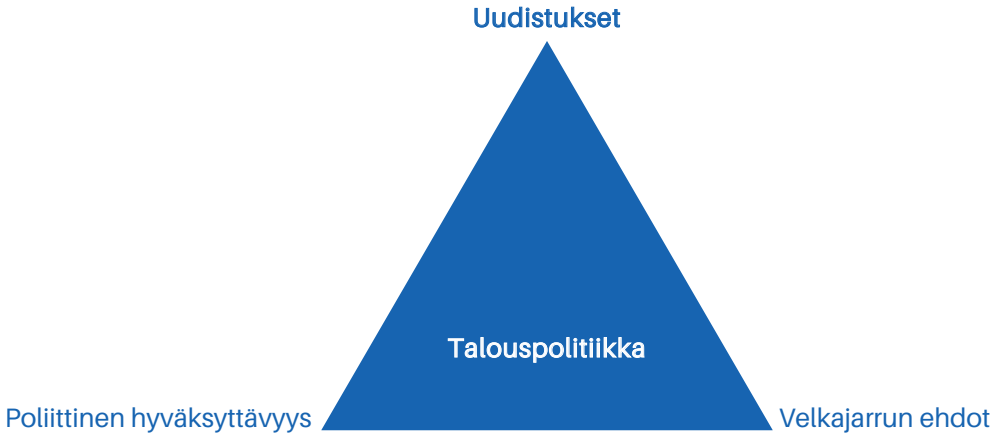

Lähde: Suomi 2051 (2026).

ETLA S26.2/b309

Finanssipoliittinen valta on liian hajautettua. Suomesta puuttuu koordinaatio- ja ohjausmekanismi, jonka avulla rakennettaisiin kokonaiskuva julkisen talouden eri toimijoiden päätösten vaikutuksista julkisen talouden kokonaisuuteen ja finanssipolitiikan tavoitteisiin.

Keskeiset finanssipolitiikan säännöt ja tavoitteet on asetettu koko julkiselle taloudelle, ja vastuu niiden noudattamisesta on yhteinen. Myös vastuu velkaantumisesta on yhteinen, vaikka velkaa pääasiassa ottavat valtion- ja paikallishallinto.

Ensi vaalikauden sopeutusurakka on virinneestä talouskasvusta huolimatta valtava. Vastuullinen julkisen talouden hoito edellyttää vastuullisuutta kaikilta toimijoilta. •

Kirjallisuus

Kangasharju, A. & Rouvinen, P. (toim.) (2026). Suomi 2051. Etlatieto Oy (Etla B283). https://pub.etla.fi/ETLA-B283.pdf

Suhdanteen yhteenveto

Suomen kasvu kiihtyy, mutta potentiaalia on parempaan

- **TALOUSKASVU VAHVISTUU** 1,7 prosenttiin tänä vuonna viennin, investointien ja yksityisen kulutuksen vetämänä. Kasvu kiihtyy ensi vuonna 1,9 prosenttiin.
- **IRANIN SOTA ON NOSTANUT** hintoja ja kustannuksia ja pakottanut EKP:n reagoimaan. Suomen talous näyttää kestävän Iranin sodan vaikutukset.
- **GLOBAALI KAUPPASOTA JATKUU** ja yhdessä muiden kriisien kanssa luo varjon maailmantalouden ylle.
- **REAALITULOJEN KASVU EI KANAVOIDU** täysimääräisesti kulutukseen, vaan kotitalouksien säästämisaste on korkea.
- **KÄÄNNE ON HIDAS TYÖMARKKINOILLA**: työttömyys alkaa helpottaa vähitellen, ja työllisyysaste nousee hitaasti.
- **Jjulkisyhteisöjen alijäämä ei laske** alle kolmen prosentin, ja valtion- ja paikallishallinnon yhteenlaskettu alijäämä on lähes viisi prosenttia suhteessa bkt:hen. Velkasuhde nousee yli 90 prosentin.

KULUVAA VUOTTA VÄRITTÄÄ Lähi-idän kriisi, jossa on nähty monia käänteitä. Tätä kirjoitettaessa kriisi näyttää muuttuneen konfliktiksi, jonka ratkaisu ei ole näköpiirissä.

Maailmanpolitiikan turbulenssista huolimatta Suomen kansantalous oli reippaassa kasvussa vuoden alussa. Tällä kertaa Suomen talous näyttäisi kestävän Lähi-idän kriisin aiheuttaman iskun, ellei sota uudelleen eskaloidu.

Suomessa hintojen nousu on pysynyt maltillisena, mutta euroalueen nopeutunut inflaatio on pakottanut Euroopan keskuspankin nostamaan korkoja (jo kahdesti). Markkinakorot ja valtioiden velkakirjojen korot ovat olleet nousussa. Odotamme niiden kuitenkin kääntyvän ensi vuonna maltilliseen laskuun.

Alkuvuoden sokin jälkeen kuluttajien luottamus talouteen on parantunut, ja yhdessä vahvistuvan ostovoiman kanssa se tukee yksityistä kulutusta. Kulutuksen kasvua kuitenkin painaa korkojen ja elinkustannusten nousu. Yksityinen kulutus kasvaa nopeinta vauhtiaan sitten vuoden 2021, mutta kotitalouksien mittavat säästöt luovat potentiaalia nopeampaankin kulutuksen kasvuun.

Tänä vuonna bkt kasvaa 1,7 prosenttia viime vuodesta viennin, investointien ja yksityisen kulutuksen vetämänä. Menosopeutuksen hidastuminen ja julkisen kulutuksen kasvu tukevat talouskasvua tänä vuonna. Sen sijaan julkisten investointien nopean kasvun vaikutukset jäävät vähäisiksi, kun mittava osa niistä lisää myös tuontia. Ylipäätään vauhdittuvan tuonnin takia nettoviennin vaikutus kasvuun on tänä vuonna negatiivinen. Rakenteilla olevat laivat kasvattavat varastoja, mikä puolestaan tukee talouskasvua.

Kontribuutio bkt:n kasvuun, %-yks.

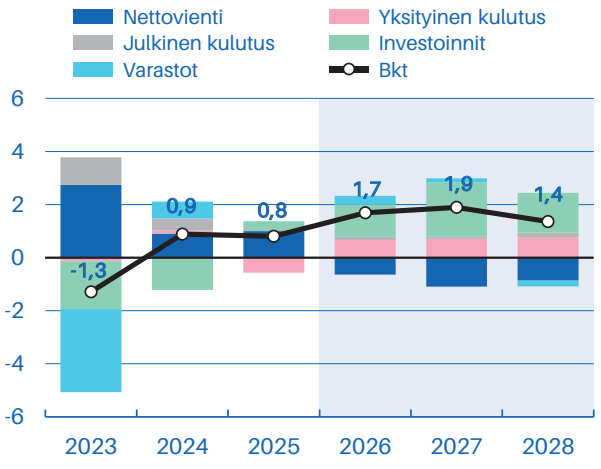

Lähteet: Tilastokeskus, Etla. ETLA S26.2/y18b

Oletamme, että Lähi-idän tilanne vakiintuu, vaikka konfliktiin ei löytyisi selkeätä ratkaisua ja se jäisi kytemään pinnan alle. Jatkovuosien ennuste perustuu oletukseen, että liikenne Hormuzinsalmessa palaa lähemmäs sotaa edeltävää tasoaan. Tilanne on kaukana ihanteellisesta, mutta se ei ole Suomen ja maailmantalouden kannalta heikoin mahdollinen tulema.

Ensi vuonna talouskasvu voimistuu yksityisten investointien ja kotitalouksien kulutuksen vetämänä 1,9 prosenttiin. Koheneva ostovoima ja paraneva työllisyystilanne vahvistavat kotitalouksien kulutusta, ja julkinen kulutuskin pysyy kasvussa ilman uusia säätöpäätöksiä.

Yksityisten investointien vahva veto näkyy erityisesti ensi vuonna, mutta myös vielä 2028 erityisesti datakeskusinvestointien takia. Sen sijaan julkisten investointien kasvu hidastuu ensi vuonna ja kääntyy negatiiviseksi ennustejakson lopulla hyvinvointialueiden investointien vähenemisen myötä. Viennin kasvua tukevat mm. teollisuuden vahva tilauskanta, vahvistuva kustannuskilpailukyky sekä alustilausten valmistuminen. Datakeskusten laitteiden toimitukset puolestaan kasvattavat tuontia erityisesti vuonna 2028. Talouskasvu palautuukin lähemmäs potentiaaliaan vuonna 2028 ollen 1,4 prosenttia.

Tämän vuoden lopulla talouskasvu alkaa vihdoin säteillä työmarkkinoille. Sitä ennen työttömyys kuitenkin ennättää nousta ennätyksellisen korkealle, ja kuluvan vuoden työttömyysaste on 10,5 prosenttia. Maahanmuutto pitää työvoiman kasvussa, mikä yhdessä viime vuosien heikon taloussuhdanteen ja hallituksen aktivointipolitiikan kanssa selittää korkealle noussutta työttömyyttä.

Työllisyys kääntyy kasvuun ensi vuonna ja vetää työttömyyden mukanaan laskuun. Samanaikainen työ-

voiman kasvu vaimentaa työttömyysasteen laskua, mutta vuonna 2028 päästään 9,5 prosenttiin. Työllisyysaste puolestaan nousee vuonna 2028 yli 76 prosentin. Työmarkkinoilla on runsain mitoin tarjolla työvoimaa yritysten tarpeisiin, mutta osaamisesta voi tulla pulaa aikaisemmin.

Valtion- ja paikallishallinto ovat alijäämäisiä koko ennustejakson 2026–2028. Valtion menoja kasvattavat pääasiassa puolustusmenot ja korkomenot. Talouskasvu ja erityisesti työllisyyden ja kotitalouksien kulutuksen kasvu saavat verotulot kohtalaiseen kasvuun. Siitä huolimatta valtion alijäämä on suuri ja pysyy suurena, sillä ilman sopeutusta menot pyrkivät kasvamaan tuloja nopeammin. Valtion verotuloissa voi kuitenkin muhia positiivinen yllätys, jos työllisyys ja yksityinen kulutus kasvavat ennustettua nopeammin.

Paikallishallinnossa menoja kasvattavat erityisesti ikäsidonnaiset menot ja henkilöstömenot. Kallis palkkasopimus nakertaa niin kuntien kuin hyvinvointialueiden taloutta. Sosiaaliturvasektori pysyy ylijäämäisenä työllisyysrahastojen ylijäämien ansiosta.

Suomen huoltotase

Huoltotase-erä	Arvo, mrd. e[2] 2025	Määrän muutos edellisestä vuodesta, % 2024	2025	2026E	2027E	2028E
Bruttokansantuote markkinahintaan	281,7	0,9	0,8	1,7	1,9	1,4
Tuonti	116,3	-0,8	2,6	5,4	5,6	5,6
Tavarat	72,2	-3,1	4,2	6,8	7,0	6,9
Palvelut	44,2	3,3	0,1	3,2	3,0	3,3
Kokonaistarjonta	398,0	0,4	1,3	2,8	3,0	2,7
Vienti	120,7	1,3	5,0	3,7	3,0	3,7
Tavarat	80,8	-3,0	6,0	4,7	2,8	3,6
Palvelut	39,8	11,8	3,0	1,8	3,5	3,9
Investoinnit	61,7	-5,2	1,4	5,4	9,1	6,2
Yksityiset	49,0	-8,7	1,0	3,9	11,4	7,8
Julkiset	12,8	11,2	3,0	10,9	0,8	-0,4
Kulutus	214,9	0,7	-0,7	1,0	1,0	1,2
Yksityinen	142,2	0,2	-1,1	1,3	1,4	1,5
Julkinen	72,7	1,8	0,1	0,6	0,3	0,7
Varastojen muutos[1]	0,7	0,6	0,0	0,3	0,1	-0,2
Kokonaiskysyntä	398,0	0,4	1,3	2,5	2,9	2,8
Kotimainen kysyntä	277,3	0,0	-0,2	2,3	2,9	2,2
Julkinen kysyntä	85,5	3,0	0,6	2,1	0,4	0,5

Huoltotase-erä	Hinnan muutos edellisestä vuodesta, % 2024	2025	2026E	2027E	2028E
Bruttokansantuote	0,3	1,2	2,1	2,2	2,0
Tuonti	-1,0	-1,1	4,5	0,0	-0,2
Vienti	-2,8	-0,1	4,4	0,2	0,1
Investoinnit	0,5	0,1	1,5	2,0	2,1
Kulutus	1,0	1,2	2,4	2,3	1,8

[1] Kontribuutio bkt:n kasvuun, %-yks., sisältää tilastollisen eron. [2] Käyvin hinnoin. Lähteet: Tilastokeskus, Etla.

ETLA S26.2/y01t

Julkisen talouden alijäämä on tänä vuonna 3,8 prosenttia suhteessa bkt:hen. Alijäämä kasvaa vuonna 2027 noin 4,1 prosenttiin suhteessa bkt:hen, kun velanhoitomenot kasvavat ja yhteisö- ja ansiotuloverotusta kevennetään. Vuonna 2028 mittavat puolustusinvestoinnit ja edelleen kasvavat velanhoitomenot painavat julkista taloutta, vaikka talouskasvun myötä voimistuva verojen kasvu tuokin helpotusta. Ennustejakson lopulla alijäämä on 3,7 prosenttia suhteessa bkt:hen.

Velkasuhde jatkaa kasvuaan ennusteperiodilla ja nousee tänä vuonna yli 90 prosentin. Suhteessa viime vuosiin velkasuhteen kasvu hidastuu, mutta ei tällä tietoa pysähdy. Velkasuhteen kasvun pysäyttämiseen tarvitaan joko lisää sopeutusta tai merkittävästi nopeampaa kasvua – ehkä molempia. Myös yleisen korkotason merkittävä aleneminen voisi auttaa, mutta sitä ei ole näköpiirissä.

Korkotason ennustettua nopeampi nousu ja maailmanpoliittisten kriisien eskaloituminen tai uusien kriisien syttyminen luovat riskin ennustettua heikommasta tulemasta. Jos taas työllisyys toipuu nopeammin ja kuluttajat rohkenevat kasvattaa kulutustaan nopeammin, talous ja julkinen talous kohenevat ennustettua voimakkaammin. •

Bruttokansantuotteen määrä (mrd. eur 2015) ja %-muutos

Lähteet: Tilastokeskus, Etla. ETLA S26.2/y19

Eräitä keskeisiä ennusteita

	2023	2024	2025	2026E	2027E	2028E
Kuluttajahintainflaatio, %	6,3	1,6	0,3	2,0	2,1	1,2
Ansiotason muutos, %	4,3	3,4	3,0	3,4	3,0	3,0
Työn tuottavuus, %	-1,4	1,7	1,5	2,1	1,1	0,6
Työttömyysaste, %	7,2	8,4	9,7	10,5	10,0	9,5
Työllisyysaste, %	77,8	76,7	76,1	75,3	75,8	76,3
Kansainvälinen kustannuskilpailukyky, %[1]	0,1	5,4	2,0	1,4	0,9	–
Vientikysyntä, %	-2,9	0,4	3,9	2,6	3,1	2,5
Vaihtotaseen jäämä, % bkt:sta	-0,9	-0,6	1,5	0,8	-0,2	-0,9
Teollisuustuotanto (tuotos), %	-5,0	0,8	1,6	3,3	2,4	1,7
Julkinen rahoitusasema, % bkt:sta	-2,9	-4,3	-3,9	-3,8	-4,1	-3,7
Julkinen velka, % bkt:sta	77,1	82,5	88,2	90,3	91,1	93,3
Euribor 12 kk, %	3,9	3,3	2,2	2,7	2,3	2,2
Euroalueen bkt, %	1,0	1,0	1,3	1,0	1,6	1,6
Euroalueen kuluttajahintainflaatio, %[2]	5,4	2,4	2,1	2,8	2,2	2,0

[1] Nimelliset yksikkötyökustannukset kilpailijamaissa suhteessa Suomeen. [2] Yhdenmukaistettu indeksi. ETLA S26.2/y02t
Lähteet: AMECO (Euroopan komissio), Eurostat, European Money Markets Institute (EMMI), IMF, Tilastokeskus, Tulli, Etla.

Kansainvälinen suhdannekehitys

Euroalueen talous kasvoi viime vuonna 1,4 prosenttia. Tänä vuonna euroalueen arvioidaan kasvavan yhden prosentin. Kasvun odotetaan kiihtyvän vuosina 2027–2028. Kuluvan vuoden kasvua on supistettu Iranin sodan nostamien energian hintojen takia. EKP on nostanut jo kaksi kertaa ohjauskorkojaan. Julkiset investoinnit infraan ja puolustukseen piristävät euroalueen taloutta ennustejaksolla vähän.

Maailmanmeno ei halvaannuta vientikysyntää

MAAILMANTALOUS KASVOI viime vuonna noin 3,4 prosenttia. Arvioimme, että kasvu on tänä vuonna selvästi tätä hitaampaa ollen 3,0 prosenttia. Tätä kasvun hidastumista selittävät suurelta osin Iranin sota ja sen nostamat energian hinnat. Arviomme mukaan sota heikentää selvimmin Aasian maiden ja Euroalueen kasvua. Vaikutukset ovat kuitenkin vähäiset Kiinaan ja Intiaan. Ukrainan sodan aiheuttamasta energian hintojen noususta on jääty kauas, mutta erityisesti öljyjalosteiden hinnat ovat nousseet korkeiksi. USA on ilmoittanut ottaneensa Hormuzinsalmen hallintaansa, ja näin ollen liikennöinti voisi taas alkaa loppuvuonna, mutta epävarmuus on edelleen suurta. Uutena ongelmana ovat kuitenkin huthien hyökkäykset, jotka vaarantavat Bab el-Mandebin salmen käytön reittinä Suetzin kanavalle. Myös Saudi-Arabian halki kulkeva öljyputki on jälleen vaurioitunut. Vaikka viimeksi sen korjaaminen tapahtui nopeasti, kaikkiaan Lähi-idästä muodostuu nyt selvä alasuuntainen riski maailman ja euroalueen taloudelle.

USA:n aiemmin uhkaamat suuret tullit toteutuivat suurelta osin esitettyä pienempinä. Näin maailmankauppa heikkeni pelättyä vähemmän. Kuluvan vuoden alussa USA:n korkein oikeus linjasi, että USA:n harjoittama tullipolitiikka on lainvastaista. Trumpin hallinto asetti aiempien tullien tilalle kaikille maille 10 prosentin lisätullin vedoten eri lakipykälään. Tämä pykälä mahdollisti tullien voimassaolon 150 päiväksi. USA on

Kontribuutio euroalueen bkt:n kasvuun, %-yks.

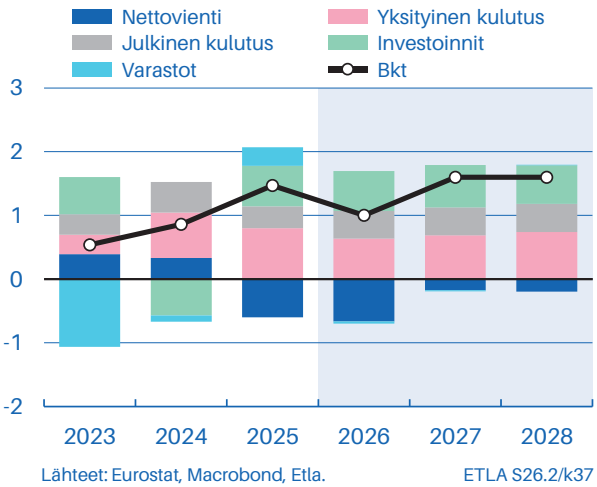

Lähteet: Eurostat, Macrobond, Etla. ETLA S26.2/k37

jatkanut näitä tulleja vedoten taas eri pykälään, joka mahdollistaa pidemmän voimassaolon. Kesällä EU ja USA sopivat kaupan ehdoista, mutta myöhemmin USA on uhannut asettaa lisää tulleja autoteollisuudelle. USA ja Kanada eivät päässeet kesällä sopimukseen, ja molemmat maat ovat asettaneet toisilleen korkeita tulleja. Kauppasota länsimaiden välillä siis jatkuu, ja samaan aikaan USA on jatkanut kauppapolitiikkaansa Aasian ja Etelä-Amerikan maiden kanssa.

Nato-maiden sovittua puolustusmenojen nostosta kesällä 2025 useat EU-maat aikovat tehdä merkittäviä puolustushankintoja. European Defence Agencyn mukaan suurin osa EU-maista on nostamassa puolustusmenojen bkt-osuutta jo tänä vuonna, ja EU-maiden yhteenlasketut menot jatkavat kasvussa tulevina vuosina. Näiden julkisten menojen vaikutus EU:n kasvuun on oletettavasti kuitenkin vain kohtalainen. EU:n työttömyysaste on jo nyt matala, joten rajallinen kapasiteetti syrjäyttänee muuta tuotantoa. Lisäksi massiiviset julkiset investoinnit lisäävät inflaatiopainetta ja kasvattavat myös tuontia.

Ukrainan sodan ei arvioida päättyvän lähiaikoina. Jos sota kuitenkin päättyisi, voisi tämä vaikuttaa EU:n talouteen. Riittävien turvatakuiden vallitessa Ukrainan jälleenrakentaminen, tuotannolliset investoinnit Ukrainaan ja yleisemminkin kauppa Ukrainan kanssa voivat piristää EU:n talouskasvua. On kuitenkin huomattava, että Ukrainaa jälleenrakennetaan jo nyt ja länsimaiset yritykset tekevät yhteistyötä ja etsivät yhteistyömahdollisuuksia Ukrainan kanssa.

Iranin sota heikentää Euroalueen talouskasvua USA:ta enemmän

Viime vuonna erityisesti USA:n talous yllätti myönteisesti ja kasvoi noin kaksi prosenttia. Kasvu on jatkunut voimallisena myös kuluvana vuonna. Iranin sodan alkamisen jälkeen inflaatio-odotukset seuraavalle kymmenelle vuodelle ovat nousseet jonkin verran, mutta eivät dramaattisesti. Markkinat odottavat kuitenkin, että Fed nostaisi ohjauskorkoaan syyskuussa. Ennustamme USA:n talouden kasvavan tänä vuon-

Kansainvälisen talouden ennusteita

	2023	2024	2025	2026E	2027E	2028E
Bkt:n määrän muutokset alueittain, %						
Maailma	3,3	3,4	3,4	2,9	3,3	3,3
Yhdysvallat	2,9	2,8	2,1	2,1	2,0	2,0
Euroalue	1,0	1,0	1,3	1,0	1,6	1,6
Saksa	-0,7	-0,5	0,3	0,8	1,6	1,5
Ruotsi	0,0	1,0	1,8	2,0	2,2	2,0
Kiina	5,4	5,0	5,0	4,3	4,0	4,0
Keskeisiä korkoja[1], %						
FED ohjauskorko	5,2	5,3	4,4	3,6	3,4	3,4
EKP ohjauskorko	4,0	3,0	2,0	2,2	2,2	2,0
Euribor 12 kk	3,9	3,3	2,2	2,7	2,3	2,2
Euroalueen inflaatio ja työttömyysaste, %						
Inflaatio	5,4	2,4	2,1	2,8	2,2	2,0
Työttömyysaste	6,6	6,4	6,4	6,1	6,0	5,9
Keskeisiä valuuttakursseja[1]						
Dollari / Euro	1,08	1,08	1,13	1,16	1,16	1,15
Ruotsin kruunu / Euro	11,48	11,43	11,07	10,90	11,00	11,20

[1] Vuosikeskiarvo. Lähteet: OECD, Eurostat, EKP, FED, European Money Markets Institute (EMMI), Macrobond, Etla. ETLA S26.2/k06t

na hieman yli kaksi prosenttia ja ensi vuonna kahden prosentin vauhdilla.

Euroalueen talous yllätti ja kasvoi viime vuonna 1,4 prosenttia. Italia, Ranska ja Saksa kasvoivat koko aluetta selvästi hitaammin, kun taas esimerkiksi Espanjassa kasvu oli huomattavasti keskimääräistä vauhdikkaampaa. Ennustamme, että euroalue kasvaa yhden prosentin tänä vuonna ja 1,6 prosentin vauhdissa vuosina 2027–2028. Ennustetta tälle vuodelle on laskettu Iranin sodan nostamien energian hintojen vuoksi. Myös euroalueen inflaatioennustetta tälle vuodelle on nostettu, mutta ennusteemme mukaan energian hintojen nousulla ei ole vaikutusta inflaatioon pidemmällä aikavälillä. EKP on kuitenkin nostanut ohjauskorkoja jo kahdesti. Arviomme mukaan korkoja alettaisiin taas laskemaan ensi vuonna.

Euroalueen korot

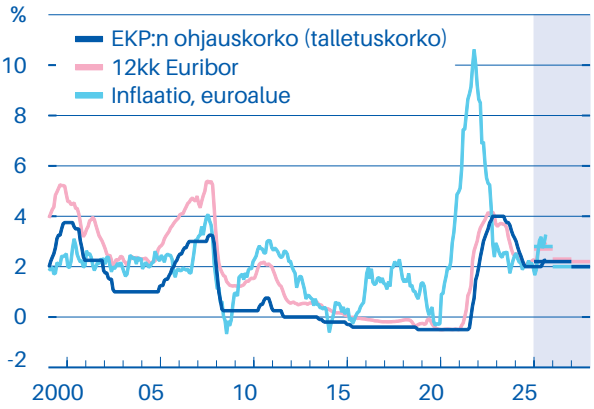

Lähteet: EKP, Eurostat, EMMI, Macrobond, Etla. ETLA S26.2/k38

Kiinan talouden odotetaan kasvavan 4,3 prosenttia tänä vuonna ja kasvun odotetaan hieman hidastuvan seuraavina vuosina. Intian talouden kasvun odotetaan olevan ennustejaksolla runsaat 6 prosenttia ja Japanin talouden odotetaan kasvavan vajaan prosentin vauhdissa. Arvioimme, että Iranin sota hidastaa Aasian talouksien kasvua. Näyttää kuitenkin siltä, että vaikutukset Kiinan ja Intian kasvuun olisivat varsin vähäiset, kun taas Japanin ja muiden Aasian maiden kasvuodotukset ovat laskeneet selvemmin.

Viime vuonna Saksan talous pinnisti juuri ja juuri kasvuun. Odotamme, että tänä vuonna Saksan talous kasvaa jo selvemmin, mutta energian hintojen nousu heikentää Saksan teollisuustuotantoa ja kasvu jää vajaaseen prosenttiin. Myös Ranskan sekä Italian talouksien odotetaan kasvavan tänä vuonna vajaan prosentin vauhdissa. Ruotsilta odotamme kahden prosentin ja Britannialta vajaan prosentin kasvua tänä vuonna. Baltian maiden, erityisesti Liettuan, talouksien odotetaan kasvavan tänä vuonna selkeästi. Kaikkiaan Suomen vientikysyntä (kauppakumppanien tuonnin kehitys painotettuna vientiosuuksilla) kasvaa reippaasti tänä vuonna, joskin kuitenkin viime vuotta hitaammin. Vientikysynnän kasvu jatkuu voimallisena vuosina 2027 ja 2028. •

Ulkomaankauppa, investoinnit, yksityinen kulutus

Maailmankaupan vahva kysyntä ja tuotannon hyvä kustannuskilpailukyky siivittävät tavaravientiä uusiin ennätyksiin. Investoinnit kääntyivät viime vuonna varovaiseen kasvuun, kun rakennusinvestoinnit kasvoivat kuuden vuoden yhtäjaksoisen supistumisen jälkeen. Ennusteemme mukaan investoinnit kasvavat laaja-alaisesti ennustejaksolla. Julkiset investoinnit kasvavat tänä vuonna yksityisiä voimakkaammin hävittäjien takia. Ensi vuonna yksityisiä investointeja ajavat datakeskusinvestoinnit. Yksityisen kulutuksen kasvu jää maltilliseksi ennustevuosina, ja säästämisaste pysyy korkeahkona. Odotettua epäsuotuisampi työllisyys- ja inflaatiokehitys ovat riskejä kulutukselle.

Ulkomaankauppa

Tavaraviennin uusi tuleminen

TAVARAVIENNIN MÄÄRÄ KASVOI viime vuonna 6 prosenttia edellisvuodesta, mutta tätä ripeää kehitystä vauhditti muutama poikkeustekijä. Rakenteellinen kasvu ei siten ole näin voimakasta. Tahti hidastuukin tästä, mutta näkymä ennustevuosille on silti myönteinen ja hieman vahvempi kuin se on ollut keskimäärin pitkällä aikavälillä. Tavaraviennin tahti on samanlaista kuin ennen pandemiaa.

Tuotannon kustannuskilpailukyky alkoi vahvistua uudelleen vuoden 2023 jälkeen, ja se on tällä hetkellä suhteellisen hyvä myös vaihtosuhdekehitys huomioiden (ks. Suhdanteen Hinnat ja kustannukset -osio, s. 33–35). Tilauskanta on puolestaan vahvistunut erityisesti metalliteollisuudessa. Viennin määrä kasvoi vuoden alkupuoliskolla vahvasti metalliteollisuuden lisäksi kemianteollisuudessa, erityisesti vahvan lääkeviennin ansiosta. Iranin ja Ukrainan sodista sekä Yhdysvaltojen ailahtelevasta tulli- ja kauppapolitiikasta huolimatta maailmantalouden näkymät ovat kuluvan vuoden aikana yllättäneet positiivisesti. Tavaraviennin arvo jopa Yhdysvaltoihin oli tammi–heinäkuussa 23 prosenttia suurempi kuin vastaavana aikana vuonna 2024, eli ennen lisätulleja, vaikka Icon-luokan risteilijätoimitusta ei oteta huomioon.

Suomen kohtaama vientikysyntä maailmanmarkkinoilla kasvaa tänä vuonna 2,6 prosenttia, eli samaa vauhtia kuin keskimäärin vuoden 2011 jälkeen, ja kas-

Ulkomaankauppa, % bkt:sta käyvin hinnoin

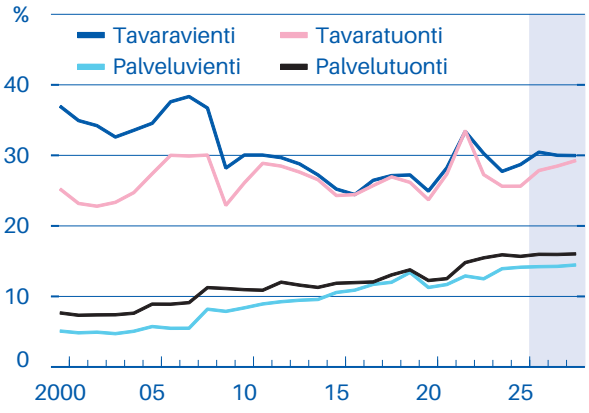

Lähteet: Tilastokeskus, Etla. ETLA S26.2/u13

vu kiihtyy ensi vuonna 3,1 prosenttiin. Vientikysyntä on laskettu painottamalla IMF:n keväällä ennustama eri maiden tavaratuonti Suomen vientimaarakenteella.

Kuluvana vuonna tavaraviennin määrä kasvaa ennusteemme mukaan 4,7 prosenttia. Ensi vuonna kasvu hidastuu vajaaseen 3 prosenttiin, mutta voi vuonna 2028 vahvistua uudelleen. Telakkateollisuuden laivatoimitusten ajoittumisesta on tehty oletuksia julkisuudessa olevien tietojen pohjalta. Vuonna 2028 tavaravientiä vahvistaa kolmen jäänmurtajan toimitus Yhdysvaltoihin. Icon-luokan suurristeilijöitä toimitetaan yksi kalenterivuodessa. Rakennusvaiheessa nämä laivat lasketaan kansantalouden tilinpidossa varastoihin, jotka purkautuvat, kun vienti toteutuu. Arvonlisäystä syntyy koko rakennusajan.

Suomen palveluviennin määrä puolestaan kasvoi viime vuonna 3 prosenttia, mikä on hieman hitaammin kuin pitkän aikavälin keskiarvo. Palveluvienti kuitenkin heilahtelee suhteellisen paljon, ja pohjalla oli hyvin voimakkaan kasvun vuosi 2024.

Heilahtelujen lisäksi palveluvienti ei ole ollut samalla tavalla lyhyellä aikavälillä sidoksissa kansantalouden kustannuskilpailukykyyn kuin tavaravienti, mikä vaikeuttaa palveluviennin ennustamista.

Ennusteemme mukaan palveluviennin määrä kasvaa tänä vuonna noin 2 prosenttia, eli suhteellisen maltillisesti heikon alkuvuoden vuoksi. Kasvu vahvistuu lähemmäs neljää prosenttia vuosina 2027 ja 2028.

Tilinpidon tavaraviennin määrä ylittää ensi vuonna ensimmäisen kerran edellisen huippuvuotensa eli vuoden 2008 tason. Palveluviennin määrä on puolestaan tässä ajassa hieman yli kaksinkertaistunut. Palvelutuotteiden osuus kokonaisviennistä onkin jo kolmasosa, ja se on pitkällä aikavälillä kasvanut selvästi tavaravientiä nopeammin.

Kokonaisviennin määrä kasvoi viime vuonna 5 prosenttia. Tänä vuonna kasvua kertyy 3,7 prosenttia ja ensi vuonna 3 prosenttia.

Tavaratuonnin määrä kasvaa kaikkina ennustevuosina suunnilleen 7 prosenttia edellisvuodesta. Tämän hyvin ripeän kehityksen taustalla ovat yhtäältä elpyvä kotimainen kysyntä ja tavaraviennin välituotekysyntä sekä toisaalta useat poikkeukselliset investointihankkeet, eli Ilmavoimien F-35-hävittäjät, suurten datakeskusinvestointien laitetoimitukset (mm. Google) sekä Finnairin lentokonekaluston uudistaminen ja kasvattaminen. Nämä kone-, laite- ja kuljetusvälineinvestoinnit ovat pääsääntöisesti tuontitavaraa.

Tavaraviennin ja vientikysynnän määrän muutos, %

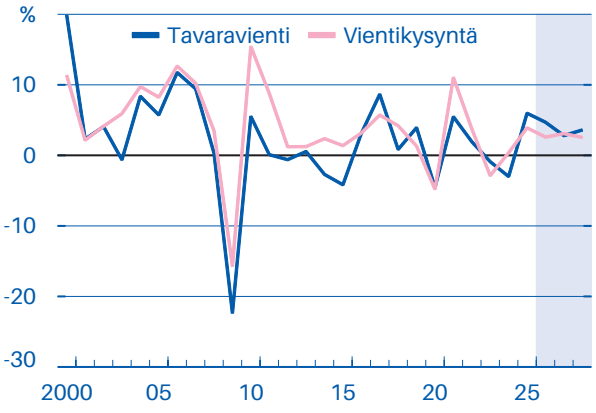

Lähteet: Tilastokeskus, IMF, Tulli, Etla. ETLA S26.2/u14

Tavaratuonnin ja kotimaisen kysynnän määrän muutos, %

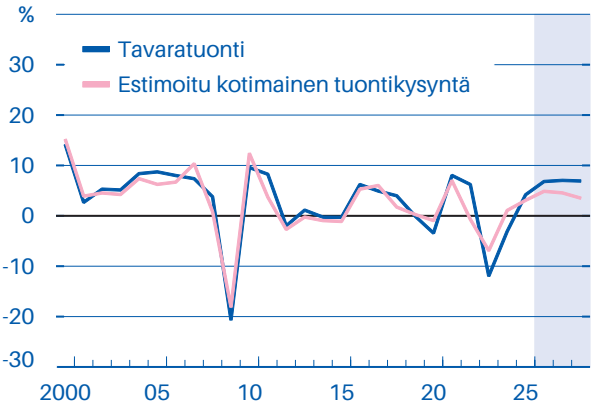

Lähteet: Tilastokeskus, Etla. ETLA S26.2/u15

Vaikka vienti vetää vahvasti, tavaratuonnin em. poikkeustekijät painavat nettoviennin selvästi talouskasvua jarruttavaksi kaikkina ennustevuosina.

Vaihtosuhde, eli vienti- ja tuontihintojen suhde, on vaikeasti ennustettava. Tavarakaupassa vienti- ja tuontihinnat nousevat tänä vuonna keskimäärin reilun viiden prosentin vauhtia raaka-aineiden ja joidenkin jatkojalosteidenkin maailmanmarkkinahintojen nousun vetäminä. Palveluissakin hinnat nousevat noin 2,5 prosentin vauhtia, kun energian hintojen nousu vaikuttaa kuljetuskustannuksiin. Ensi vuonna tavarakaupassa hinnat voivat hieman alentua. Arvioimme vaihtosuhteen hieman vahvistuvat ennustevuosina.

Vaihtosuhde vaikuttaa kauppataseisiin, jotka lasketaan nimellisistä arvoista. Tavarakaupan ylijäämä pienenee selvästi tavaratuonnin kasvun myötä, ja palvelutase pysyy noin 5 miljardia euroa alijäämäisenä.

Vaihtotaseen ylijäämä oli viime vuonna poikkeuksellisen suuri, 1,5 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Ylijäämä supistuu tänä vuonna, muttei vielä yhtä paljon kuin kevään ennusteessamme arvioitiin. Vaihtotase on noin 0,8 prosenttia ylijäämäinen suhteessa bruttokansantuotteeseen tänä vuonna, mutta heikkenevä suunta jatkuu ja vaihtotase vaipuu ensi vuonna alijäämäiseksi. Aleneva kehitys johtuu kuitenkin pitkälti investointitavaroiden tuonnista eikä siten heijasta kustannuskilpailukyvyn tasoa tai kehitystä. •

Koko viennin ja tuonnin määrän muutos, %

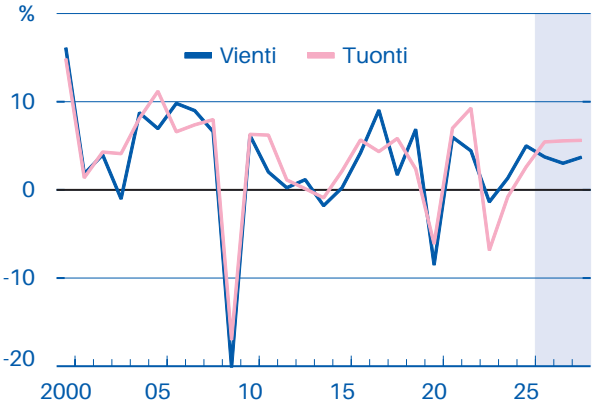

Lähteet: Tilastokeskus, Etla. ETLA S26.2/u11

Vaihtosuhde, 2015=100

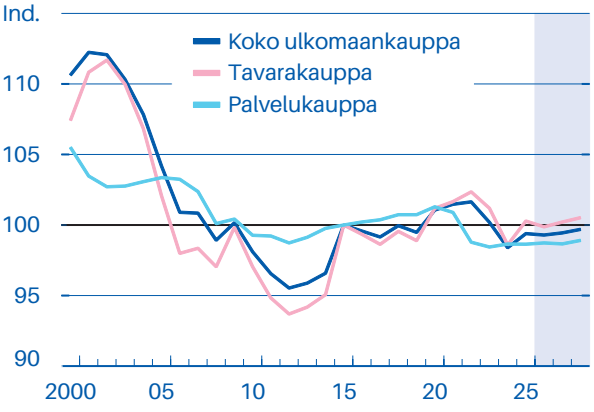

Lähteet: Tilastokeskus, Etla. ETLA S26.2/u01

Vaihtotaseen jäämä komponenteittain suhteessa bkt:hen, %

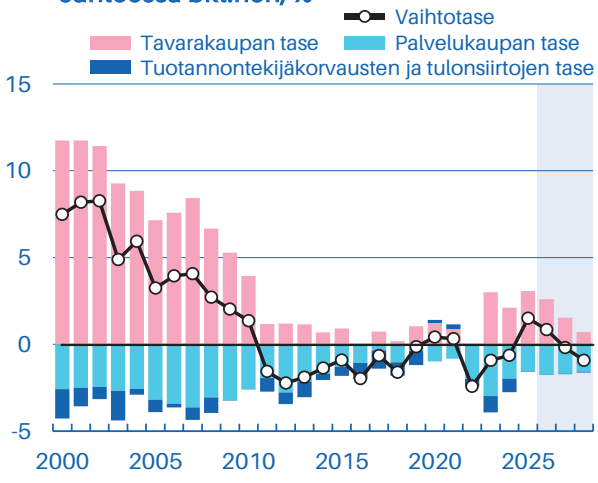

Lähteet: Tilastokeskus, Etla. ETLA S26.2/u02

Investoinnit

Investoinnit ripeässä kasvussa

ENNAKKOTIETOJEN MUKAAN investoinnit kasvoivat 1,4 prosenttia viime vuonna. Voimakkainta kasvu oli kone- ja laiteinvestoinneissa, jotka kasvoivat 4 prosenttia. Rakennusinvestoinnit kasvoivat 2,1 prosenttia. T&k-investoinnit sen sijaan supistuivat 2,3 prosenttia. Julkiset investoinnit kasvoivat 3 prosenttia ja yksityiset investoinnit 1,1 prosenttia. Julkiset investoinnit kasvoivat toista vuotta peräkkäin ja ovat elvyttäneet rakentamista ja taloutta vuosina 2024–2025.

Tänä vuonna investointien ennustetaan kasvavan 5,4 prosenttia. Ennusteemme mukaan yksityiset investoinnit kasvavat jonkin verran tätä maltillisemmin, kun taas julkiset investoinnit kasvavat voimakkaammin erityisesti monitoimihävittäjien takia. Julkisia investointeja kasvattavat myös lisäpanostukset t&k:-hon. Hävittäjät aiheuttavat kertaluonteisen tasokorotuksen julkisiin investointeihin, koska oletamme niiden saapuvan tasaista tahtia seuraavina vuosina. Vuonna 2028 julkiset investoinnit supistuvat vähän, kun hyvinvointialueiden investointitahti hidastuu.

Ensi vuonna koko talouden investoinnit kasvavat reilut 9 prosenttia ja vuonna 2028 reilut 6 prosenttia. Näiden vuosien kasvu tulee yksityiseltä sektorilta suurelta osin Googlen datakeskusinvestoinneista. Arviossamme tämän kokonaisuuden rakennusinvestoin-

Kontribuutio investointien kasvuun, %-yks.

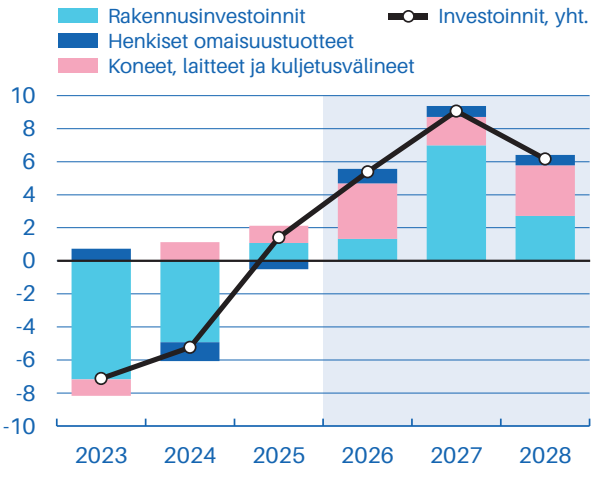

Lähteet: Tilastokeskus, Etla. ETLA S26.2/i12

nit jakautuvat tasaisemmin vuosille 2027–2028, kun taas kone- ja laiteinvestoinnit kohdentuvat valtaosin vuodelle 2028.

Rakennusinvestoinneista asuinrakennusinvestoinnit ja maa- ja vesirakennusinvestoinnit kasvoivat hieman viime vuonna, mutta muut talorakennusinvestoinnit supistuivat. Rakentamisen liikevaihdon volyymi on jatkanut voimakasta laaja-alaista kasvua kuluvana vuonna. Myös rakentamisen luottamusindikaattori ja tilaukset ovat jatkaneet kasvuaan. Haettujen lupakuutioiden kehitys antaa kuitenkin vaimeamman kuvan rakennusalan kehityksestä. Muiden kuin asuinrakennusten haettujen lupakuutioiden trendeissä tapahtui viime vuonna käänne ylöspäin, mutta kuluvana vuonna trendi on kääntynyt taas laskuun. Asuinrakennusten lupakuutioiden trendi ei ole vielä kääntynyt nousuun.

Ennustammekin, että rakennusinvestoinneissa kehityskulut ovat osin erisuuntaisia. Maarakennusinvestointien odotetaan kasvavan voimakkaasti tänä vuonna ja muiden talorakennusinvestointienkin kohtalaisesti. Asuinrakennusinvestointien arvioidaan kuitenkin supistuvan vähän tänä vuonna ja kääntyvän kasvuun vasta ensi vuonna. Erityisesti vuonna 2027, mutta myös vuonna 2028, muut talorakennusinvestoinnit ja maarakentaminen kasvavat hurjasti datakeskusinvestointien takia.

Kone- ja laiteinvestoinnit näyttäisivät kasvaneen viime vuonna kohtalaisesti. Puolustusvoimien kalustohankinnat nostavat kone- ja laiteinvestointeja tänä vuonna ja pitävät ne korkealla tasolla läpi ennustejakson. Tämän lisäksi Finnairin kalustohankinnat nostavat näitä investointeja. Arvioimme, että datakeskusten laitehankinnat kohdentuvat erityisesti vuoteen 2028.

Suomeen on suunniteltu paljon niin sanottuja vihreitä investointeja. Nämä investoinnit muodostavat positiivisen riskin rakentamiseen sekä kone- ja laiteinvestoinneille. Saksan massiiviset investointiaikeet voivat toteutuessaan edistää myös Suomeen kaavailtuja vihreitä investointeja.

Henkiset omaisuustuotteet, joista suuren osan muodostavat t&k-investoinnit, ovat kasvaneet kohtuullisesti viime vuosina. Viime vuonna ne kuitenkin supistuivat jonkin verran. Ennustamme, että t&k-investoinnit kasvavat ennustejaksolla kohtalaisesti. Kasvua tukevat julkisen sektorin lisäpanostukset t&k-menoihin.

Investointiaste on vuodesta 2017 lähtien ollut keskimäärin noin 24 prosenttia. Investointiaste oli viime vuonna kuitenkin vain noin 22 prosenttia. Investointiaste nousee runsaasti ennusteperiodilla hävittäjien ja datakeskusten nostaessa kone- ja laiteinvestointeja. Myös rakentamisen investointiaste on nousussa, vaikka se jääkin vielä aiempaa alemmas vuonna 2028. •

Investointiasteet, % bkt:sta käyvin hinnoin

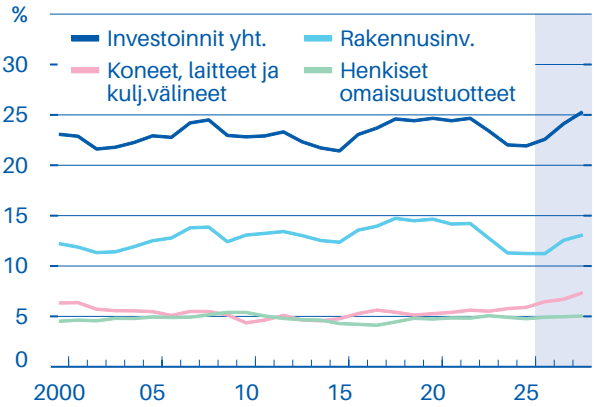

Lähteet: Tilastokeskus, Etla. ETLA S26.2/i11

Yksityinen kulutus

Yksityinen kulutus elpyy inflaatiopaineista huolimatta

YKSITYISEN KULUTUKSEN MÄÄRÄ ALENI uusimpien tilastojen mukaan yllättäen jopa 1,1 prosenttia vuonna 2025. Samalla kotitalouksien säästämisaste nousi kaksi prosenttiyksikköä edellisvuodesta. Ei olisi yllättävää, jos näitä tilastoja vielä tarkennettaisiin kulutuksen kannalta myönteisemmiksi. Pohjan muuttuminen vaikuttaisi myös vuoden 2026 näkymiin.

Ennusteemme mukaan yksityinen kulutus kasvaa tänä vuonna 1,3 prosenttia. Vaikka bruttokansantuotteen kasvu on piristynyt selvästi, kulutusta jarruttavat inflaation jyrkkä kiihtyminen vuodenvaihteen jälkeen, sen myötä korkotason kääntyminen nousuun euroalueella sekä vuoden mittaan edelleen heikentynyt työllisyys. Kuluttajien luottamus koheni kesällä paremmaksi kuin keskimäärin vuonna 2025, kun usko Suomen talousnäkymiin on vahvistunut, mutta kulutuksen puolesta sen täytyy näkyä myös työllisyydessä.

Palkkasumman nimelliskasvu jää tänä vuonna ansiotasokehityksen varaan ja kasvaa kolme prosenttia.

Yksityiset kulutusmenot

Kulutuserä	Arvo, mrd. e	Määrän muutos edellisestä vuodesta, %				
	2025	2024	2025	2026E	2027E	2028E
Yksityiset kulutusmenot	142,2	0,2	-1,1	1,3	1,4	1,5
Kestävät kulutustavarat	9,8	-1,6	0,0	-0,1	1,2	2,1
Puolikestävät tavarat	9,9	0,9	0,9	2,1	1,9	1,8
Lyhytikäiset tavarat	40,7	-0,1	-0,7	1,0	0,5	0,7
Palvelut	76,2	0,3	-1,3	1,3	1,9	2,0
Muut[1]	5,5	4,2	-5,7	6,7	0,3	-1,0

[1] Muut = kotitalouksien nettokulutusmenot ulkomailla sekä voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen kulutus. Lähteet: Tilastokeskus, Etla. ETLA S26.2/c02t

Palkkasumman ostovoima kasvaa vain 0,8 prosenttia. Kotitalouksien muut tulot supistuvat hieman. Näiden ja muiden tekijöiden yhteisvaikutuksena kotitalouksien ostovoima kasvaa tänä vuonna kaiken kaikkiaan 1,1 prosenttia, ja säästämisaste jää suunnilleen viime vuoden tasolle.

Ensi vuonna ostovoiman kasvu jää alle yhteen prosenttiin, vaikka työllisyys alkaa vihdoin elpyä ja epävarmuus vähenee. Oletuksena on, että Iranin sodan aiheuttama isku raaka-aineiden ja öljyjalosteiden markkinoille alkaa hitaasti väistyä. Näin yksityisen kulutuksen kasvu voi vahvistua edelleen maltillisesti. Myös korkea säästämisaste antaa tilaa kulutuksen kasvulle, kunhan olosuhteet ovat muuten otolliset. Odotettua heikompi työllisyys- ja inflaatiokehitys ovat riskejä kulutukselle.

Yksityisen kulutuksen hinta (deflaattori) nousee tänä vuonna viime vuotta nopeammin, kuten kuluttajahinnat yleensäkin. Deflaattori lasketaan erityisesti asumisen osalta hieman eri tavalla kuin inflaatio. Kulutuksen hinta nousee tänä ja ensi vuonna 2,2 prosentin vauhtia, eli melkein prosenttiyksikön nopeammin kuin viime vuonna.

Vaikka säästämisaste kääntyy laskuun talous- ja työllisyyskehityksen vahvistuessa, odotamme sen jäävän rakenteellisesti korkeammalle tasolle kuin keskimäärin euroaikana. Kuluvan vuosikymmenen taloutta koetelleet häiriöt, lähialueella käytävä sota, työmarkkinoiden epävarma tilanne, epäluulo eläkejärjestelmää kohtaan, korkotason nousu, demografinen

Kulutus, ostovoima ja säästäminen, %

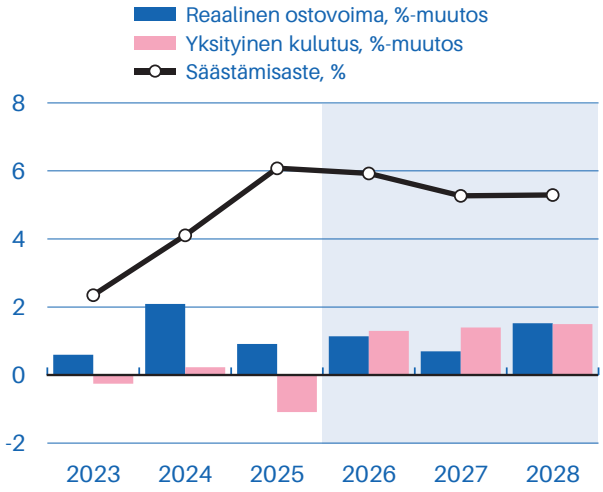

Lähteet: Tilastokeskus, Etla. ETLA S26.2/c01b

Kotitalouksien käytettävissä olevat nimellistulot, ostovoima ja säästäminen

Tuloerä	Arvo, mrd. e 2025	Määrän muutos edellisestä vuodesta, % 2024	2025	2026E	2027E	2028E
Palkat	114,5	2,0	2,1	3,0	3,7	4,1
Työnantajan sosiaalivakuutusmaksut	22,6	-3,4	5,1	6,3	2,8	3,9
Toimintaylijäämä	9,4	3,8	0,9	1,2	1,4	1,2
Sekatulo	9,4	6,8	2,4	1,7	1,2	1,3
Omaisuustulot, netto	11,8	-0,6	9,3	-3,4	1,7	3,0
Tulonsiirrot kotitalouksille	60,5	4,2	0,9	2,1	3,4	1,9
Tulonsiirrot julkiselle sektorille	76,7	-0,1	2,7	1,1	3,9	3,6
Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot	151,5	3,3	2,2	3,4	2,9	3,0
Yksityisen kulutuksen hinta		1,2	1,3	2,2	2,2	1,5
Reaalinen ostovoima[1]		2,1	0,9	1,1	0,7	1,5
Säästämisaste[2]		4,1	6,1	5,9	5,3	5,3

[1] Kotitalouksien käytettävissä oleva tulo jaettuna yksityisten kulutusmenojen hintaindeksillä. ETLA S26.2/c01t
[2] Säästämisaste: kotitaloudet ja niitä palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt. Säästämisaste on säästöjen osuus käytettävissä olevista tuloista.
Lähteet: Tilastokeskus, Etla.

Kontribuutio kotitalouksien tulojen muutokseen, %-yks.

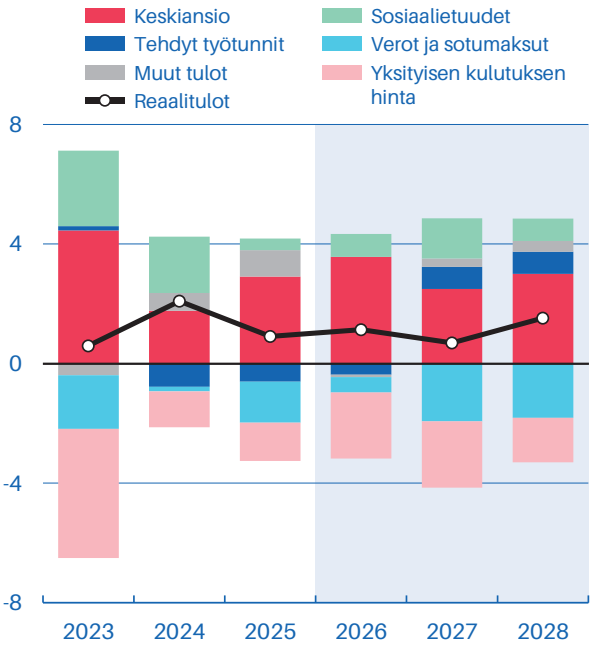

Lähteet: Tilastokeskus, Etla. ETLA S26.2/c07

Kontribuutio kotitalouksien kulutusmenojen muutokseen, %-yks.

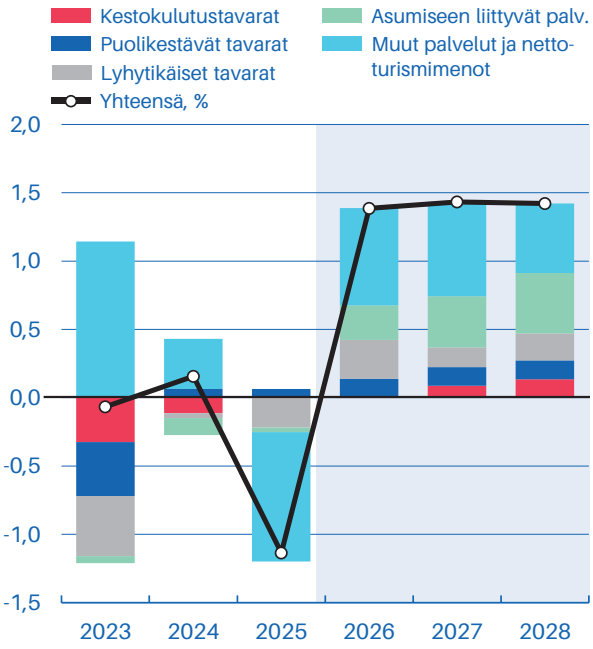

Lähteet: Tilastokeskus, Etla. ETLA S26.2/c06

muutos ja julkisiin palveluihin tehdyt säästöt, ovat saaneet kotitaloudet varovaisiksi ja kasvattamaan puskureitaan.

Kulutuksen kestävyysluokista kestokulutustavaroiden (mm. autot, huonekalut, tietokoneet ja puhelimet) kysynnän kasvu jäi viime vuonna nollaan kolmen vuoden supistumisen jälkeen. Ennusteemme mukaan myös kuluvasta vuodesta tulee nollakasvun vuosi ennen kysynnän elpymistä noin prosentin tahtiin ensi vuonna ja pariin prosenttiin vuonna 2028. Viihde-elektroniikan ja kodinkoneiden ostoaikeet ovat kesällä elpyneet. On myös huomattavaa, että kestävien kulutustavaroiden hinnat ovat lähteneet uuteen nousuun.

Puolikestävien tavaroiden (mm. vaatteet, autojen varaosat ja urheiluvälineet) kysyntä on kasvanut viimeiset kaksi vuotta noin yhden prosentin vauhtia, ja ennusteemme mukaan tahti vahvistuu noin kahteen prosenttiin ennustevuosina.

Lyhytikäisten tavaroiden (mm. elintarvikkeet, polttoaineet ja sähkö) kysyntä kasvoi vuoden alussa selvästi. Elintarvikkeiden myynnin määrä on kasvanut ja ajoneuvojen polttoaineiden vähittäiskauppa rajustikin viime vuoteen verrattuna. Keskimäärin kysyntä kasvaa tänä vuonna ennusteemme mukaan yhden prosentin. Kasvu hidastuu seuraavina vuosina.

Palvelujen (asuminen ja muut ostetut palvelut) kysyntä supistui poikkeuksellisesti viime vuonna. Tänä vuonna kysyntä kääntyy reilun prosentin kasvuun ja vahvistuu kahteen prosenttiin ensi vuonna. Asumiseen liittyvien palvelujen paino on tässä erässä suuri. •

Julkinen talous

Valtion- ja paikallishallinto pysyvät syvän alijäämäisinä ennustejaksolla 2026–2028. Viriävä talouskasvu tuo vain vähän helpotusta julkisen talouden ahdinkoon, elleivät työllisyys ja yksityinen kulutus kasva ennustettua nopeammin. Julkisen talouden alijäämä on 3,7 prosenttia suhteessa bkt:hen vuonna 2028, eikä liiallinen alijäämä ole korjaantumassa. Velkasuhde nousee tänä vuonna yli 90 prosentin ja siitä edelleen 93 prosenttiin.

Talouskasvu vahvistuu, mutta liiallinen alijäämä ei ole korjaantumassa

JULKISEN TALOUDEN ALIJÄÄMÄ oli viime vuonna 3,9 prosenttia suhteessa bkt:hen, mutta tänä vuonna alijäämä supistuu hieman. Kehitys on odotettua parempi: julkisyhteisöjen alijäämä ei kasva tänä vuonna, vaikka ensimmäiset monitoimihävittäjät kirjautuvat tilinpitoon ja hallitus on keventänyt ansiotuloverotusta. Julkista taloutta vahvistavat talouden elpyminen, joka kasvattaa vero- ja omaisuustuloja, sekä jo toteutetut sopeutustoimet ja eräät kertaluonteiset tekijät.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema suhteessa bkt:hen, %

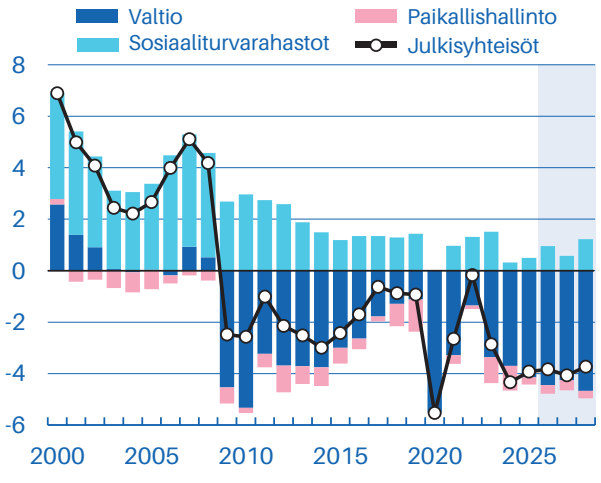

Lähteet: Tilastokeskus, Etla. ETLA S26.2/g43

Julkisyhteisöjen tulot ja menot suhteessa bkt:hen, %

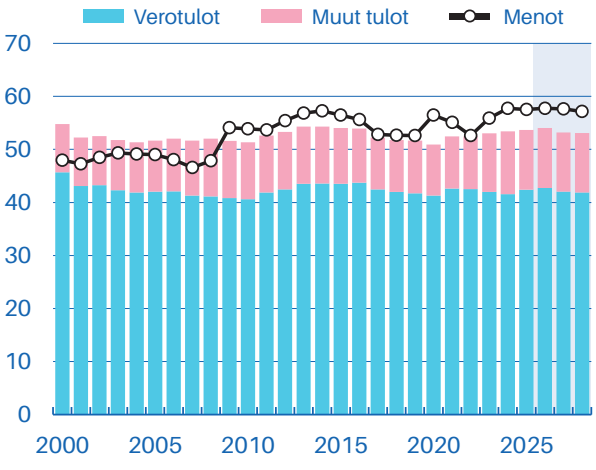

Lähteet: Tilastokeskus, Etla. ETLA S26.2/g61

Tilanne heikkenee kuitenkin nopeasti. Julkisyhteisöjen alijäämä kasvaa vuonna 2027 noin 4,1 prosenttiin suhteessa bkt:hen, kun velanhoitomenot kasvavat ja yhteisö- ja ansiotuloverotusta kevennetään. Vuonna 2028 mittavat puolustusinvestoinnit ja edelleen kasvavat velanhoitomenot painavat julkista taloutta, vaikka talouskasvun myötä voimistuva verojen kasvu tuokin helpotusta. Ennustejakson lopulla alijäämä on 3,7 prosenttia suhteessa bkt:hen.

Alijäämä on erityisen syvä valtionhallinnossa, jonka menoja kasvattavat sekä edellä mainitut puolustusinvestoinnit että kasvavat velanhoitomenot. Talouskasvu vauhdittaa verotulojen kasvua, mutta päätetyt veronalennukset pienentävät ansio- ja yhteisöveron tuottoa suhteessa tilanteeseen, jossa veronalennuksia ei olisi tehty.

Valtion tilinpidon alijäämä on tänä vuonna 4,4 prosenttia suhteessa bkt:hen eli noin 13 miljardia euroa, eikä sen ennusteta supistuvan ennustejaksolla. Valtion kuluvan vuoden budjetin alijäämä on kuitenkin tätä selvästi pienempi, noin 11 miljardia euroa. Ero johtuu muun muassa kirjanpidon ja kansantalouden tilinpidon eroista menojen ja tulojen ajoituksessa sekä sektorirajauksissa.

Ensi vuonna valtion alijäämä kohenee hieman Valtion eläkerahaston kertaluonteisen ylimääräisen tuloutuksen ansiosta, mutta heikkenee jälleen vuonna 2028 noin 4,7 prosenttiin suhteessa bkt:hen. Valtiontalouden ongelma on siten ennen kaikkea menojen voimakas kasvu, joka pitää alijäämän suurena verotulojen kasvusta huolimatta.

Paikallishallinnossa eli kunnissa ja hyvinvointialueilla kuva on kaksijakoinen. Hyvinvointialueet ovat sopeuttaneet toimintaansa tasapainottaakseen talouttaan. Kansantalouden tilinpidon mukaan niiden talous on tänä vuonna kutakuinkin tasapainossa, mutta vuosina 2027–2028 niiden odotetaan tekevän jälleen alijäämää. Kuntahallinnossa ongelma on sen sijaan syvempi ja rakenteellinen: alijäämät ovat kroonistuneet. Verotulojen kasvu ja suunnitellut sopeutustoimet supistavat alijäämää ennustejakson loppua kohden, mutta eivät poista sitä. Paikallishallinnon alijäämä pysyy ennustejaksolla 0,3–0,4 prosentissa suhteessa bkt:hen.

Sosiaaliturvarahastot ovat tuttuun tapaan ylijäämäisiä työeläkelaitosten vahvan omaisuustulojen kasvun ansiosta. Näin kuuluukin olla, sillä eläkelaitosten ylijäämä rahastoidaan tulevien eläkkeiden maksamista varten.

Julkisyhteisöjen ennusteessa ovat mukana kaikki tiedossa olevat hallituksen toimet sekä arvio paikallishallinnon tämän ja ensi vuoden sopeutustoimista, lu-

Julkisyhteisöjen velka suhteessa bkt:hen

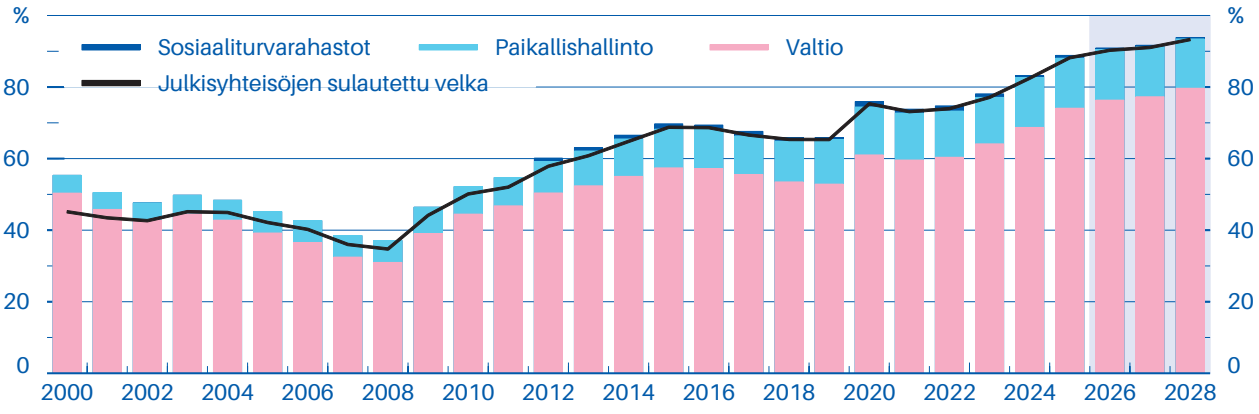

Lähteet: Tilastokeskus, Etla.

ETLA S26.2/g60

kuun ottamatta myöhemmin syksyllä mahdollisesti päätettäviä veronkorotuksia. Myös Työllisyysrahaston hallituksen tuore esitys työttömyysvakuutusmaksujen alentamisesta on mukana ennusteessa.

Puolustushankintojen osalta oletamme, että hävittäjät kirjautuvat kansantalouden tilinpidossa investointeihin tasaisesti vuosina 2026–2029. Hävittäjähankkeeseen sisältyy kuitenkin myös muita menoja, kuten muita asejärjestelmiä, huoltoa, rakentamista, koulutusta ja palkkamenoja. Oletamme näiden menojen kirjautuvan tilinpitoon asteittain vuosina 2025–2035. Arviolta hieman yli puolet hävittäjähankkeen 12,5 miljardin euron kokonaismenoista ajoittuu ennusteessamme tarkastelujaksolle vuosille 2026–2028 ja valtaosa loppuosasta sitä seuraaville vuosille.

Suomen velkasuhde nousi viime vuonna 88,5 prosenttiin ja nousee tänä vuonna yli 90 prosenttiin. Kohentuva talouskasvu ja sen myötä pienenevä alijäämä hidastavat velkasuhteen kasvua, mutta ne eivät riitä pysäyttämään sitä. Ilman uusia toimia velkasuhde nousee vuonna 2028 yli 93 prosentin. Velkasuhteen nousu jatkuu siis ennustejaksolla, vaikka talouskasvu vahvistuu ja alijäämät pienenevät hieman.

EU:n ja kotimaan finanssipolitiikan säännöt ovat osoittautumassa Suomelle vaikeiksi noudattaa. Ennusteemme perusteella matka 3 prosentin alijäämään ja sen alle on pitkä, eikä liiallisen alijäämän päätöstä voida poistaa keväällä 2029. Verotulojen ennustettua nopeampi kasvu voisi nopeuttaa alijäämän supistumista, mutta se edellyttäisi samalla selvästi vahvempaa työllisyyden ja yksityisen kulutuksen kasvua vuosina 2027 ja 2028. Nykyisillä näkymillä alle kolmen prosentin alijäämään ei päästä ilman uusia sopeutustoimia.

Myös korjaavalta nettomenopolulta poikkeamisen riski on merkittävä jo ennen vuotta 2028. Tässä asiassa talouskasvun ja verotulojen nopeampi kasvu ei ratkaise ongelmaa. Keskeistä on hillitä menojen kasvua tai tehdä uusia tulopuolta vahvistavia päätöksiä.

Helmikuussa finanssipoliittinen parlamentaarinen työryhmä sopi alustavasti ensi hallituskauden lopun rahoitusasematavoitteesta. Sen mukaan seuraavan hallituskauden lopulla vuonna 2031 valtion- ja paikallishallinnon yhteenlasketun alijäämän pitäisi olla 2,0–2,5 prosenttia suhteessa bkt:hen.

Ennusteemme mukaan valtion- ja paikallishallinnon yhteenlaskettu alijäämä on talouden vahvasta kasvusta huolimatta vielä vuonna 2028 viisi prosenttia suhteessa bkt:hen. Ennusteemme ei ulotu vuoteen 2031, mutta nykyisten tietojen perusteella tavoite on hyvin kunnianhimoinen. Sen saavuttaminen edellyttää valtion- ja paikallishallinnon alijäämän merkittävää ja pitkäkestoista supistumista. •

Työllisyys, hinnat ja kustannukset

Työmarkkinatilanne ei ole vielä kohentunut, vaikka talous on kasvanut jo kaksi vuotta. Talouskasvu näkyy yleensäkin viiveellä työmarkkinoilla, mutta nyt viive on ollut poikkeuksellisen pitkä. Viimeisten trenditietojen mukaan työttömien määrän kasvu ja työllisten määrän lasku näyttäisivät pysähtyneen. Työvoiman tarjonnan kasvu on edelleen nostanut työttömyysastetta. Inflaatio on kiihtynyt energian kallistuttua. Elintarvikkeiden hintojen nousu kiihtyy ensi vuonna. Kehitys on silti maltillisempaa kuin vuosina 2022–2023.

Työllisyys

Työmarkkinat vilkastuvat ensi vuonna

TYÖLLISTEN MÄÄRÄ ON SUPISTUNUT kahtena viime vuonna, ja arvioimme, että työllisten määrä supistuu edelleen vähän tänä vuonna. Työllisyyden trendi on kääntynyt kuitenkin alkuvuonna kasvuun niin julkisissa kuin yksityisissäkin palveluissa (ilman kaupan alaa). Vuosina 2027–2028 työllisten määrän odotetaan kasvavan ja työttömien määrän vähenevän hitaasti.

Työvoimatutkimukseen perustuva virallinen työttömyysaste jatkoi viime vuonna nousuaan ja oli jo varsin korkea, 9,7 prosenttia. Ennustamme, että tänä vuonna työttömyysaste on 10,5 prosenttia. Työllisyyden arvioidaan edelleen heikentyvän vähän tänä vuonna. Tämän lisäksi korkeaa työttömyysastetta selittää suurelta osin työvoiman voimakas kasvu maahanmuuton seurauksena. Työvoimatutkimuksen kyselyssä ulkomailla syntyneet ovat kirjautuneet työvoimaan kuuluviksi ja siis työttömiksi, mikä on nostanut työttömyysasteen korkeaksi. Tämä kehitys on jatkunut kuluvan vuoden ensimmäisellä vuosipuoliskolla.

Tarkasteltaessa muita työttömyyden mittareita, kuten työnvälityksen työttömiä työnhakijoita tai verohallinnon työttömyysedunsaajia työttömien määrä ei ole noussut läheskään yhtä paljon kuin työvoimatutkimuksessa. Näiden vaihtoehtoisten mittareiden mukaan työttömien määrä on kuitenkin jatkanut kasvussa tänä vuonna. Vaikka työttömyys on noussut muidenkin mittareiden mukaan, antaa virallinen

Työllisyys- ja työttömyysaste

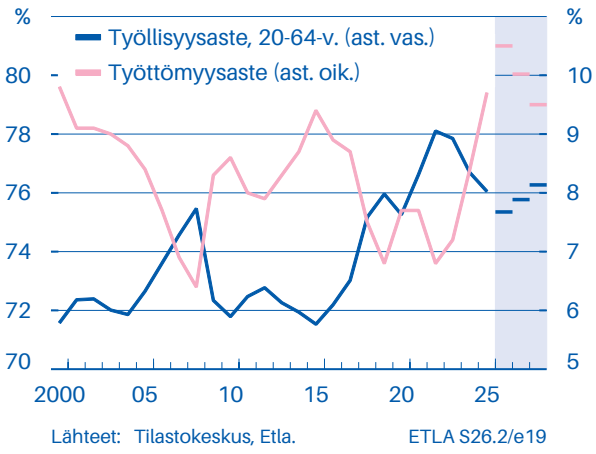

Lähteet: Tilastokeskus, Etla. ETLA S26.2/e19

Työvoimatase

	Määrä	Vuosimuutos, %				
	2025	2024	2025	2026E	2027E	2028E
Työvoima (1 000 henk.)	2 868	0,3	1,0	0,7	0,2	0,2
Työlliset (1 000 henk.)	2 590	-1,0	-0,5	-0,2	0,7	0,8
Työttömät (1 000 henk.)	278	16,7	16,8	9,1	-4,3	-5,0
Tehdyt työtunnit (milj.)	4 224	-0,8	-0,7	-0,4	0,8	0,8
				Osuudet, %		
Osallistumisaste[1], %		68,4	68,8	68,8	68,9	68,9
Työllisyysaste[2], %		76,7	76,1	75,3	75,8	76,3
Työttömyysaste[3], %		8,4	9,7	10,5	10,0	9,5

[1] Työllisten ja työttömien osuus työikäisestä väestöstä (15–74-vuotiaat). [2] 20–64-vuotiaat. [3] 15–74-vuotiaat. ETLA S26.2/e03t
Lähteet: Tilastokeskus, Etla.

työttömyysaste liian synkän kuvan työmarkkinoista, koska työttömien määrä on kasvanut paljon enemmän kuin työllisyys on heikentynyt. Koska työvoima pysyy kasvussa myös lähitulevaisuudessa, virallinen työttömyysaste alkaa laskea hitaasti ja pysyy korkeana myös vuosina 2027–2028.

Tilastokeskuksen mukaan avoimien työpaikkojen määrän lasku näyttäisi pysähtyneen kuluvan vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Avoimia työpaikkoja on nyt suurin piirtein saman verran kuin vuonna 2015. Lomautettujen määrä laski viime vuonna, mutta pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi selvästi.

Kansantalouden tilinpidon mukaan tehdyt työtunnit supistuivat noin 0,8 prosenttia viime vuonna. Tehdyt työtunnit supistuivat voimakkaammin julkisella sektorilla kuin yksityisellä sektorilla. Ennusteemme mukaan tehdyt työtunnit supistuvat tänä vuonna edelleen hieman. Kasvu alkaa vasta ensi vuonna ja jatkuu vuonna 2028, ollen kumpanakin vuonna noin vajaan prosentin luokkaa. •

Hinnat ja kustannukset

Inflaatio nostaa päätään väliaikaisesti

KULUTTAJAHINTAINFLAATIO KIIHTYY tänä vuonna keskimäärin 2,0 prosenttiin viime vuoden vain 0,3 prosentista kansallisella kuluttajahintaindeksillä mitattuna. Inflaatiota nostaa muun muassa lainakorkojen uudelleen alkanut nousu. Inflaatio on kiihtynyt ripeästi ja on ennusteemme mukaan ensi vuodenvaihteen ympärillä noin 3,5 prosenttia, minkä jälkeen se lähtee hidastumaan. Vielä tammikuussa 2026 inflaatio oli -0,2 prosenttia.

Inflaation kiihtyminen liittyy pitkälti raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen nousuun, ennen kaikkea raakaöljyn kallistumiseen, sekä poikkeukselliseen jalostusmarginaalien kasvuun. Taustalla on Persianlahden sotatila ja Hormuzinsalmen sulku, jotka ovat kestäneet pidempään kuin Etlan maaliskuun ennusteessa arvioitiin, sekä vähäisemmässä määrin Ukrainan onnistuneet iskut Venäjän öljysektoriin. Oletamme nyt, että näiden tekijöiden kokonaisvaikutus polttoaineiden kuluttajahintoihin alkaa pienentyä vasta ensi kevättalvesta alkaen, ja poistuu kokonaan Iranin sotaa edeltävälle tasolle vasta vuoden 2028 puolella.

Inflaation kiihtymisen myötä korkotaso on noussut. Lisäksi lannoitteiden, elintarvikkeiden ja eräiden metallien hintojen nousu sekä merirahdin ja muiden kuljetuspalveluiden, ml. lentämisen, kallistuminen välittyvät kuluttajahintoihin pienellä viipeellä.

Inflaatio ja ansiotason muutokset

Lähteet: Tilastokeskus, Etla. ETLA S26.2/p07

Hintoihin vaikuttavat Persianlahden tilanteen lisäksi nyt hyvin voimakkaaksi kehittyvän globaalin El Niño -ilmiön vaikutukset säähän ja satoihin. Muun muassa vehnän ja öljykasvien maailmanmarkkinahinnat ovatkin lähteneet nousuun. Ennusteessamme tämä näkyy elintarvikkeiden hintojen nousun kiihtymisenä vuoden lopulla ja ensi vuonna.

Nämä tekijät voivat nostaa kustannustasoa laajemminkin yhteiskunnassa. Olemme kuitenkin olettaneet, että tämä kustannuspaine jää maltilliseksi. Riski jonkin verran pidempiaikaisesta inflaatiohäiriöstä on silti olemassa.

Kotitalouksien näkökulmasta energiakustannuksia nostaa polttoaineiden lisäksi sähkön hinta vuosina 2026–2027. Korkotason nousu puolestaan välittyy asunto- ja kulutusluottojen kautta kansalliseen kuluttajahintainflaatioon. Suurimmat vaikutukset inflaatioon tulevat tänä vuonna liikenteen, asumisen ja elintarvikkeiden hinnoista.

Polttoaineiden hintojen ennustettu kääntyminen laskuun vuoden takaiseen verrattuna kevätkesällä 2027 ja korkotason hidas aleneminen alkavat vaimentaa inflaatiota ensi vuonna. Toisaalta muun muassa elintarvikkeiden hintojen nousu kiihtyy maailmanmarkkinahintojen paineessa. Keskimäärin inflaatio on ensi vuonna 2,1 prosenttia, eli hieman kuluvaa vuotta riepeämpää. Eniten inflaatiota nostavat asumisen, elintarvikkeiden ja edelleen liikenteen hinnat.

Vuonna 2028 inflaatio on keskimäärin 1,2 prosenttia. Inflaatiotahti painuu vuoden alussa hieman alle yhden prosentin, mutta sen ura on vuoden loppua kohti nousujohteinen.

EU-yhdenmukaistetussa kuluttajahintainflaatiossa eivät ole mukana erityisesti korot. Yhdenmukaistettu inflaatio kiihtyy ennusteemme mukaan tänä vuonna 2,6 prosenttiin ja on ensi vuonna 2,4 prosenttia.

Raakaöljy ja teollisuuden raaka-aineet

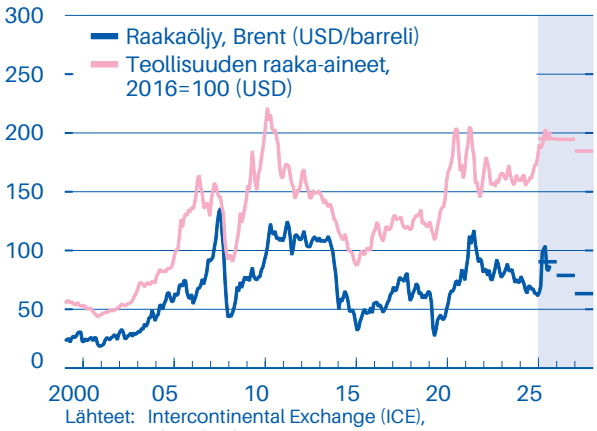

Lähteet: Intercontinental Exchange (ICE), IMF, Macrobond, Etla.

ETLA S26.2/p08

Kuluttajahintainflaatio eräissä tuotteissa

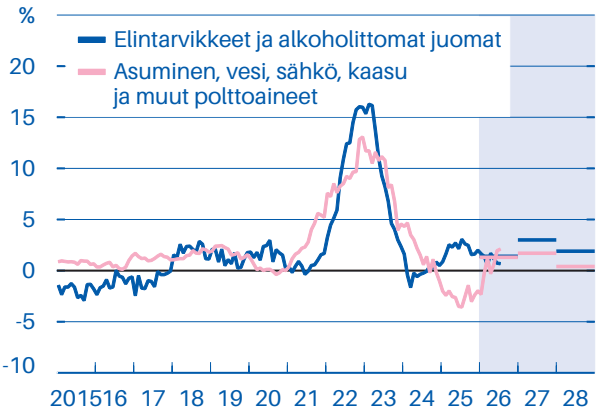

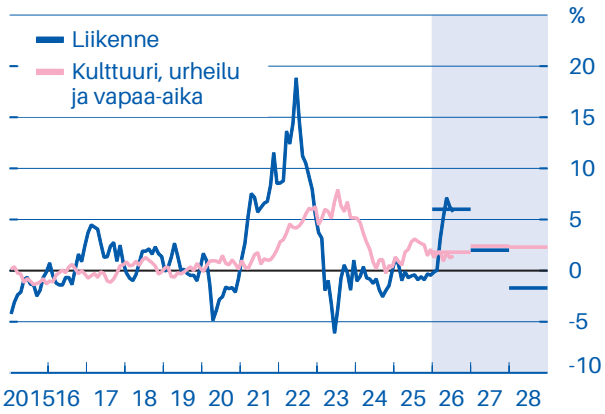

Lähteet: Tilastokeskus, Etla.

ETLA S26.2/p05

Hinta- ja kustannustason kehitys ja siihen vaikuttavia tekijöitä

Tekijä	Muutos edellisestä vuodesta, % 2023	2024	2025	2026E	2027E	2028E
1. Työn tuottavuus[1]	-1,4	1,7	1,5	2,1	1,1	0,6
2. Työvoimakustannukset työtuntia kohti	4,8	1,9	3,2	4,0	2,7	3,3
3. Ansiotaso	4,3	3,4	3,0	3,4	3,0	3,0
4. Yksikkötyökustannukset[2]	6,4	0,2	1,7	1,8	1,6	2,7
5. Bkt:n hintaindeksi	3,9	0,3	1,2	2,1	2,2	2,0
6. Tuontihinnat (tavarat ja palvelut)	-2,5	-1,0	-1,1	4,5	0,0	-0,2
7. Yksityisen kulutuksen hinta	4,3	1,2	1,3	2,2	2,2	1,5
8. Perushintaindeksi[3]	-1,7	-2,0	-1,2	3,9	0,1	1,1
9. Kuluttajahintainflaatio	6,3	1,6	0,3	2,0	2,1	1,2
10. EU-yhdenmukaistettu kuluttajahintainflaatio	4,3	1,0	1,8	2,6	2,4	1,5
11. EU-yhdenmukaistettu pohjainflaatio[4]	4,1	2,2	2,4	1,6	2,1	2,1
12. Reaalinen ansiotaso [3]/[9]	-1,9	1,8	2,7	1,3	0,8	1,8
13. Reaalinen tuntityövoimakustannus [2]/[5]	0,9	1,7	2,0	1,8	0,5	1,2

[1] Bkt:n määrä per tehdyt työtunnit. [2] Työvoimakustannukset per bkt:n määrä. [3] Mittaa kotimaisten ja tuontitavaroiden hintakehitystä niiden lähtiessä markkinoille. [4] Inflaatio pl. energia sekä elintarvikkeet, alkoholi ja tupakka. Lähteet: Tilastokeskus, Etla.

ETLA S26.2/p01t

EU-yhdenmukaistettu pohjainflaatio, josta on poistettu elintarvikkeiden ja energian volatiilit hinnat, kertoo pysyvämmistä inflaatiopaineista. Ennusteemme mukaan se on tänä vuonna 1,6 prosenttia ja nousee ensi vuonna 2,1 prosenttiin.

Perushintaindeksi on ennakoinut tavaroiden hintojen kehitystä kuluttajahintakorissa keskimäärin viidellä kuukaudella. Kuluvana vuonna perushintaindeksi nousee melkein neljä prosenttia viime vuodesta.

Ansiotasoindeksi nousee koko kansantaloudessa tänä vuonna 3,4 prosenttia. Nousu hidastuu ennusteemme mukaan seuraavina vuosina kolmeen prosenttiin. Hyvinvointialueiden ansiotulokehitys on kuitenkin jatkumassa keskimääräistä nopeampana.

Suomen tuotannon kustannuskilpailukyky paranee tänä vuonna melkein puolitoista prosenttia ja edelleen melkein prosentin ensi vuonna. Kustannuskilpailukyky on vahvistunut selvästi vuodesta 2015 lähtien, ja siinä vuosina 2021–2023 tapahtunut pudotus

Kuluttajahintainflaatio ja sen rakenne, %-yksikköä

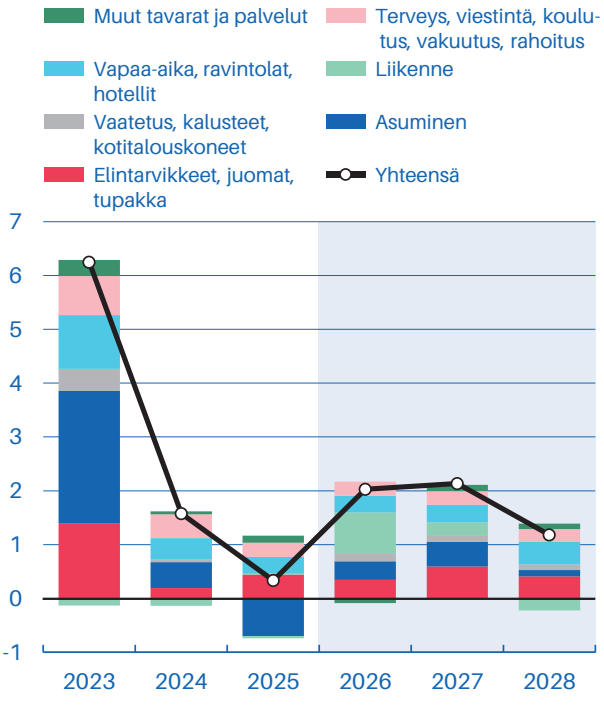

Lähteet: Tilastokeskus, Etla.

ETLA S26.2/p09

on korjaantunut. Myös vaihtosuhdekorjattu kilpailukyky on parantunut selvästi. Tämä on yksi tekijä tavaraviennin vahvistumisen taustalla (ks. Suhdanteen Ulkomaankauppa-osio, s. 18–20).

Mittaamme kustannuskilpailukykyä ensisijaisesti nimellisten yksikkötyökustannusten kehityksellä keskeisissä kilpailijamaissa verrattuna Suomeen. Vertailussa on käytetty tätä Etlan syksyn ennustetta Suomelle ja Euroopan komission viime toukokuussa julkaisemia ennusteita muille maille. Kilpailukykyä seurataan seikkaperäisemmin Etlan Erikoisartikkelit-sarjassa. •

Ennusteryhmä

ETLAN ENNUSTERYHMÄN tärkeimpiä julkaisuja ovat Suhdanne-Ennuste, Suhdanne-Toimialat, Päästöennuste ja Kilpailukykyennuste. Suhdanne-Toimialat sisältää yksityiskohtaista tietoa eri toimialoilta, ja se julkaistaan ilmaisena verkkoversiona kahdesti vuodessa Suhdanne-raportin jälkeen. Päästöennuste on vuonna 2019 aloitettu julkaisu, joka ennustaa Suomen kasvihuonekaasupäästöjen kehitystä lähivuosina. Kilpailukykyennuste ennustaa Suomen tuotannon kustannuskilpailukyvyn tilaa lähivuosina ja siihen vaikuttavia tekijöitä.

Sakari Lähdemäki
KTT
Vanhempi tutkija

Kansainvälinen talous, investoinnit, työllisyys

X: @lahdems

Jenni Pääkkönen
VTT
Pääekonomisti

Yhteenveto, julkinen talous

Ville Kaitila
VTL
Vanhempi tutkija

Ulkomaankauppa, yksityinen kulutus, hinnat ja kustannukset

X: @VilleKaitila

SUHDANNE

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos

ISSN: 2736-8939 (verkkojulkaisu)

Kustantaja: Etlatieto Oy

Puh. 09-609 900
www.etla.fi
etunimi.sukunimi@etla.fi

Arkadiankatu 23 B
00100 Helsinki